

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3818/2023
28.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Милан Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено-поправни завод у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1049/22 од 27.05.2022. године, у седници одржаној 28.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1049/22 од 27.05.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 3503/2020 од 07.09.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати 169.700,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3503/2020 од 07.09.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада у периоду од фебруара 2013. до марта 2015. године исплати новчане износе по месецима са затезном каматом и датумом каматног почетка као у њеном садржају. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 229.860,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1049/22 од 27.05.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3503/20 од 07.09.2021. године у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада у периоду од фебруара 2013. до марта 2015. године исплати новчане износе по месецима са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног

износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка од 229.860,00 динара са затезном каматом, а тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка које је имала пред првостепеним судом од 9.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка по жалби исплати 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Како је ревизија дозвољена сходно одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је испитао ревизију у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене на пословима ... у служби за обезбеђење Казнено-поправног завода у Београду. У утуженом периоду је имао пребивалиште у Лесковцу, на рад путовао је из Лесковца за Београд аутобуским превозом а тужена му није исплаћивала трошкове за долазак и одлазак са рада. По процедури тужене сваки државни службеник је био у обавези да достави захтев за накнаду путних трошкова, фотокопију личне карте, као и потврду о аутопревознику о висини превозне карте. У току поступка обављено је вештачење од стране вештака финансијске струке ради утврђивања висине трошкова које је тужилац имао прерачунато према цени повратне карте у једном правцу за утужени период.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан. Према члану 31. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника запослени има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са посла те остваривање овог права не може бити условљено претходним обраћањем послодавцу. Назначени прописи не представљају обавезу запосленог да ово право остварује подношењем захтева нити достављањем доказа да је ове трошкове заиста имао, па је тужбени захтев усвојио. Одлука је донета и у складу са чланом 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 86/07 од 21.09.2007. године и „Службени гласник РС“, бр. 98/87 од 30.10.2007. године и 84/14) где је прописано да државном службенику и намештенику накнађују се трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском и међуградском саобраћају. Тужена није исплатила износ који је била дужна да уради па се њена одговорност заснива на одредби члана 172. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда, налази да је тужилац био у обавези да се прво обрати установи где ради – надлежном функционеру ради исплате предметних трошкова. У случају недобијања одговора што представља „ћутање администрације“, имао је право да покрене управни спор и да му се призна право на накнаду. Право на накнаду путних трошкова спада у друга примања за чије остваривање је нужно поштовати поступак прописан Правилником 140. и 143. Закона о државним службеницима а што је тужилац пропустио да учини. Сходно томе преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

По оцени Врховног суда, оваква правна аргументација другостепеног суда није прихватљива. Ово из разлога што је Закон о платама државних службеника и намештеника предвидео да запослени има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада. Ради се о праву које је запосленом загарантовано назначеним законом, тј. њему то право припада по основу самога закона а не по основу одлуке непосредног функционера. Стога није било неопходно да се тужилац обраћа непосредном функционеру ради признавања тог права ово из разлога што му то право припада по самом закону. Даље, утврђивање саме висине путних трошкова које је тужилац имао може се утврдити прибављањем извештаја од стране јавног превозника уз проверу колико дана је тужилац у току месеца боравио на раду и сходно томе се могао извршити обрачун путних трошкова за долазак и одлазак са рада. Сами трошкови превоза одређују се по броју радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу. Како је тужилац у спорном периоду имао трошкове за долазак и одлазак са рада другостепени суд је погрешно применио материјално право а што је исходovalo неопходност преиначења другостепене одлуке.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у ревизијском поступку и на основу чл. 153. и 154. ЗПП по опредељеном захтеву припадају му трошкови ревизијског поступка и то: за стручни састав ревизије 22.500,00 динара, на име таксе за ревизију 73.600,00 динара, на име трошкова за одлуку по ревизији 110.400,00 динара што све укупно чини 169.700,00 динара, све према важећој АТ и ТТ.

На основу члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић